

dr. Kiss Krisztián
ügyvéd

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 3 4 3 0 - 0 / 2021	
Példány: 2	
Melléklet: 2x5+9 db	Kezelőbíró:

Alkotmánybíróság

részére

1015 Budapest,

Donáti u. 35-45

Az első fokon eljáró Mosonmagyaróvári Járásbíróság útján

Tárgy: Alkotmányjogi panasz

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[redacted] alatti lakos, mint Indítványozó,

az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozat (a továbbiakban: Ügyrend) 27. § (1)-(4) bekezdései szerint, **csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőjeként** az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 53. § (1) és (2) bekezdése és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja szerint, **az Abtv. 27 §-ban foglalt feltételek bekövetkezésére alapítva** az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a *Mosonmagyaróvári Járásbíróság B.204/2020/7., valamint a Győri Törvényszék 4.Bf.25/2021/8. számon meghozott – ügydöntő – határozatainak* alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően az(oka)t semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az alkotmányjogi panaszt a *Mosonmagyaróvári Járásbíróság B.204/2020/7. számú ítélete, valamint a Győri Törvényszék 4.Bf.25/2021/8. számon meghozott – ügydöntő – végzése* ellen, mint Alaptörvény-ellenes határozatok ellen, azok alaptörvényellenességének megállapítása és az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján történő megsemmisítése iránt terjesztem elő.

A megjelölt határozatok az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerint Alaptörvényben biztosított jogait sértik Indítványozónak, és az Abtv. 27. § (1) bekezdés b) pontja szerinti, rendes jogorvoslati lehetőségeket Indítványozó már kimerítette.

dr. Kiss Krisztián
ügyvéd

Az első fokon eljáró Mosonmagyaróvári Járásbíróság az alábbi tényállást állapította meg:

■. r. vádlott házastársa ■ akinek az édesanyja ■ magánvádló ■
■. r. vádlott ■. r. vádlott édesanyja. ■ korábbi házasságából született ■
■ vádlott a házastársával, közös gyermekükkel és ■ korábbi házasságából
származó, már nagykorú ■ szám
alatti családi házban élnek. A közös együttélés nem feszültségmentes, ■ az együttélés
során nem fordít figyelmet az újszülött gyermek nyugalma, az ajtókat hangosan csukja be, emiatt
■. r. vádlott ingerülten szól rá. Így történt 2020. augusztus 16-án 13 óra körüli időben,
emiatt ■ z édesanyja szobájába behívta ■ t, hogy ezt megbeszélje vele.
■ é számon kérte ■. r. vádlottat, amiért durván beszélt ■ al. Ezt
követően ■ né magánvádló bement a konyhába mosogatni, ■
II. r. vádlott követte őt a konyhába, ahol ■ konyha sarkában szembe fordult a
vádlottakkal, a vádlottak a magánvádló egy-egy karját megfogták, majd ■. r. vádlott
elengedve a magánvádló karját, őt két kézzel pofozni kezdte, fejbe vágta, haját ráncigálta. Végül
■. r. vádlott azt közölte a lányával, hogy mit művel, illetve hagyja abba, elég volt. Az
követően a vádlottak elhagyták a konyhát.
■ é magánvádló a bántalmazás következtében a bal kéz hátán négy centiméteres karcolt
sebet, továbbá koponya zúzódást szenvedett, mely sérülések 8 napon belül gyógyulóak.

A fenti tényállást – annak részbeni megalapozatlansága miatt - a másodfokon eljáró Győri
Törvényszék az alábbiak szerint pontosította:

A történeti tényállás első mondatát az [5] bekezdés első sorában a törvényszék kiegészíti azzal,
hogy

- ■. r. vádlott házastársa ■, akinek az édesanyja az akkor 74 éves ■
magánvádló.

A [6] bekezdés első mondatát azzal egészíti ki a törvényszék, hogy a

- ■ szám alatti családi házban élt az ott feltüntetett személyek
mellett ■ sértett is.

A másodfokú bíróság kiegészíti továbbá a [7] bekezdést az elszenvedett sérülések tekintetében az
ambuláns lap adatainak megfelelően azzal, hogy a

- sértett a bal kéz hát sérülése és a koponya zúzódása mellett a csukló felületes sérüléseit is
elszenvedte

■ vádlottak a terhükre rótt bűncselekmény elkövetését és abban
való felelősségüket tagadták. ■ – 2020. október 27.-én a személyes meghallgatás során a
Mosonmagyaróvári Járásbíróság Bpk.382/2020/3. jkv-ben rögzítetten - a vádlói állítások
tekintetében előadta, hogy az egy mese.

Indítványozó az első fokú eljárás során 2021. január 12-én megtartott tárgyalási napon újfent annak
adott hangot, hogy nem ismeri el a felelősségét, az ellene felhozott vádak „egyike sem valósult
meg”. Előadta továbbá, hogy feszültség tapasztalható a családban, amelynek oka a feljelentő,
egyúttal kifejezésre juttatta, hogy nem kíván mást elmondani.

Az eljárás a magánvádló 2020. szeptember 10. napján keltezett feljelentésével indult. Az első fokon eljáró bíróság a személyes meghallgatást 2020. október 27. napján tartotta, a jegyzőkönyv tartalma szerint a sértetti képviselő indítványozta a [REDACTED] tanúkénti meghallgatását. [REDACTED] meghallgatására még a feljelentésében tett indítványt magánvádló.

Egyéb tanúk meghallgatására sem a sértett sem a vádlottak nem tettek indítványt, ugyanakkor a bíróság az ügyben 2021. január 12. napján megtartott tárgyalásra tanúként idézte és hallgatta meg [REDACTED] tanút is.

Az első fokú tárgyaláson a perbíróság elsőként a magánvádlót hallgatta meg a vádlottak távollétében(!). A magánvádló előadását követően a vádlottakat a tárgyalóterembe a bíróság visszahívta, de a magánvádló által előadott vallomást velük nem ismertette.

A bizonyítási eljárás lezárását követően csak az első fokú ítélet kihirdetésekor(!) derült fény arra, hogy a bíróság a vád tárgyává tett cselekményt a vádirati minősítéstől eltérően minősítette.

A vádlottak az első fokú ítélettel szemben fellebbezéssel éltek, az írásbeli ítélet kézhezvételét követően pedig azt 2021. április 16. napján kelt beadványukban indokolták.

A másodfokon eljáró Győri Törvényszék az ügyben 2021. május 04. napján nyilvános ülést tartott.

A másodfokú eljárás során az ítélethirdetésekor bizonyosságot nyert, hogy a vádlotti fellebbezésre írásbeli észrevételt nyújtottak be, amely okirat azonban a büntetőeljárás során a vádlottak és védőjük részére nem került ismertetésre, ill. kézbesítésre.

Az eljárás során a vádlottak indítványozták, hogy a másodfokon eljáró Győri Törvényszék szerezze be a magánvádló által [REDACTED] (magánvádló gyermeke) ellen indított polgári per ügyiratait arra figyelemmel, hogy ugyanazon inkriminált cselekmény tekintetében magánvádló (polgári per felperese) a két ügyben eltérő tényelődást tett.

A Győri Törvényszék a vádlottakat marasztaló első fokon hozott ítéletet végzésével – gyakorlatilag változatlan tartalommal – helybenhagyta, indokolásában kitért arra, hogy a polgári per iratait nem tartotta szükségesnek beszerezni.

Az írásbeli másodfokú határozat a védő részére elektronikus úton 2021. május 25. napján kézbesítésre került, a vádlottak azt postai úton – nem hivatalos iratként - kapták meg.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A jogorvoslati lehetőségeket Indítványozó már kimerítette, felülvizsgálati kérelmet nem terjesztett elő és annak előterjesztése a Be. 649. § (2) bekezdésének korlátozó szabályaira figyelemmel jelen ügyben objektíve nem is terjeszthető elő. Perújítás iránti kérelem sincs folyamatban.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló, legutolsó, 2021. május 4-én kelt és jogerős - a Mosonmagyaróvári Járásbíróság ítéletét helybenhagyó - Győri Törvényszék által 4.Bf.25/2021/8. számon meghozott – ügydöntő – határozata a védő részére 2021. május 25. napján került kézbesítésre.

A vádlott részére az okirat nem hivatalos iratként quasi egyszerű postai küldeményként került feladásra, erre tekintettel a pontos átvételi dátumról, így az alkotmányjogi panasz benyújtására

nyitva álló törvényes határidő kezdeti és befejező időpontjáról egzakt tudomással nem rendelkezik Indítványozó, erre figyelemmel a határidő megtartása vélelmezett!

Fentiek alapján az alkotmányjogi panasz az Abtv. 30. § (1), (4) bekezdései, valamint az Ügyrend 28. § (1)-(2) bekezdései szerint határidőben előterjesztett.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az Indítványozó jogsérelmei a támadott határozat(ok) jogerőre emelkedésével következtek be, illetve a felsorolt határozatok következtében azzal összefüggésben folyamatosan egyéb jogsérelem(ek) éri(k).

Az Indítványozótól az Abtv. szerint megkövetelt közvetlen, aktuális az ügyben való személyes érintettség fennáll, ő volt a büntetőeljárás – egyik – terheltje.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Az Indítványozó, - figyelemmel az Abtv. 29. §-ában foglaltakra - az Abtv. 52. § (1) bekezdés (1b) és f) pontja szerint előterjesztett, **határozott kérelemként megfogalmazott indítványa**, hogy:

Az Alaptörvény Szabadság és Felelősség fejezetében alapjogként meghatározott,

- a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt, **tisztességes eljáráshoz**, független és pártatlan bíróság által lefolytatott nyilvános tárgyaláshoz és ésszerű határidőn belüli határozat meghozatalához való jogra,
- a XXVIII. cikk (2) bekezdésében védett **ártatlanság vélelmének** megsértésére,
- a XXVIII. cikk (3) bekezdésében garantált **védelemhez való jog** megsértésére,

alapítottnan határozottnan kéri az Alkotmánybíróságtól, a fentiekben hivatkozott, jelen indítvánnyal támadott határozatok alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését [Abtv. 52. § (1b) f) pont], megállapítva, hogy az Abtv. 43. § (1) és (2) bekezdése és a Be. 632. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 43. § (3) bekezdése és a Be. 632. § (2) bekezdésében foglaltak figyelembe vételével az eljárást meg kell ismételni.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

A tisztességes eljárás, a védelemhez (védekezéshez) való jog kérdése figyelemmel az ártatlanság vélelmére

Az Indítványozó tisztában van az Alkotmánybíróságnak a bizonyítékok újraértékelésére, s ezen keresztül a konkrét ténybeli kérdések és ebből levonható következtetések "átértékelésének" tilalmára vonatkozó álláspontjával, ugyanakkor a jelen ügyben a tisztességes eljáráshoz való jog

sérelme miatt (a vádlottak távollétében történő magánvádloi vallomástétel, majd annak ismertetésének elmaradása, így a védelemhez való jog, egyes bizonyítékok negligálása, vádtól eltérő minősítés közlésének elmaradása, ügydöntő határozat nem szabályszerű kézbesítése) okszerűen következett be egyes bizonyítékok „túlértékelése”, az ellentmondások fel nem oldása, így végső soron - az alapjogsérelemmel járó - marasztaló ítélet meghozatala.

A 3305/2017. (XI. 24.) AB határozatban az Alkotmánybíróság rámutatott arra, hogy az "Alaptörvény az Alkotmánybíróság új, alaptörvényi szintű feladataként határozza meg a bírói döntések Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatát.

Erre figyelemmel megállapította, hogy az Alaptörvényben megfogalmazott tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerének elemei a magyar jogrendben immáron egy olyan alkotmányos mércét jelentenek, amely a jogszabályi környezeten túl az egyedi ügyben hozott bírói döntések megítéléséhez is alapul szolgál." [7/2013. (III. I.) AB határozat].

Az Alkotmánybíróság határozataiban leszögezte, hogy a tisztességes eljárás követelményrendszerének egyes elemei nem vizsgálhatók és nem értékelhetők egymástól elszigetelten [20/2005. (V. 26.) AB határozat].

A bizonyítás szabályainak alkotmányos szempontok szerinti értelmezése és alkalmazása a büntető ügyekben nem választható el a fegyverek egyenlőségének, a tartalmilag hatékony védelemhez való jognak, az ártatlanság vélelmének tiszteletben tartásától. Az eljárási törvény rendelkezéseire figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő alanyoknak az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja.

Az Alaptörvény 28. cikke a bíróságok számára alkotmányos kötelezettségként írja elő, hogy ítélező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék [Id. pl. 7/2013. (III. I.) AB határozat, 28/2013. (X. 9.) AB határozat].

Alkotmányos kötelezettség az is, hogy az általa megvizsgált ügy döntési szempontjait érintő lényeges elemekről, a bizonyítási tevékenységről és a bizonyítékok értékeléséről a határozatában számot adjon. Ez utóbbi szintű a tisztességes eljárás részét képező indokolási kötelezettség teljesítését rója a bíróságra.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való joggal kapcsolatban az Alkotmánybíróság már több ízben megállapította, hogy az annak lényegi tartalmát érintő követelmények teljesülésének vizsgálata alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek minősül.

A fentiekben hivatkozott alapvetések figyelembe vétele mellett az alkotmányjogi panasszal támadott határozatok, illetve a lefolytatott büntetőeljárás tekintetében szembeütnő az alapjogsérelem. A jelen ügyre a Be. Külön eljárások címének CIV. fejezetében szabályozott Magánvádas eljárás szabályai érvényesülnek elsődlegesen.

A Be. 775. § (3) bekezdés alapján előírja, hogy a magánvádas eljárásban a magánvádlo (tanú) meghallgatásával kezdődjön a bizonyítási eljárás.

A védelem – a másodfokú bíróság értelmezésével ellentétben - az eljárás során nem ezt a körülményt vitatta, hanem azt, hogy a magánvádló kihallgatására a vádlottak távollétében került sor, amely még önmagában nem jelentene problémát (feltéve, ha ennek indoka megjelölésre kerül) sokkal inkább az, hogy a vallomástételt követően minek után a vádlottakat a bíróság a tárgyalóterembe visszahívta, velük a magánvádló vallomását nem ismertette.

Téves az - a jelen ügyben másodfokú - bírói álláspont miszerint a fentiek miatt a védekezéshez való jog nem sérült, mert a feljelentés tartalmát a vádlott ismerte. A magánvádas eljárás sajátja, hogy jellemzően nem előzi meg nyomozati cselekmény, ezért tipikusan, mint az tetten érhető a jelen ügyben is, a vádiratban (feljelentés) foglaltak kizárólag a magánvádló – lakonikus - (tény)előadása, amely alkalmatlan arra, hogy azzal szemben – adott esetben - részletes védekezést lehessen előadni, így ad absurdum a vádirati tényállás a magánvádas eljárásban a bírósági tárgyalási kontradiktórius szakban válik ismertté.

A vallomás ismertetésének elmaradása a védelemhez, a hatékony védekezéshez való jog sérelmét jelenti, tekintettel arra, hogy a vádlott(ak) nem ismerhette meg a vád alapját képező tényállást, így azzal szemben érdemi védekezést előadni sem állt módjában. Igaz ez az a büntetőeljárásban az általános és a külön eljárásokra is.

A védelemhez való jogot a terhelt és a védő jogainak együttes szemlélete alapján lehet alkotmányos szempontból megítélni [25/1991. (V. 18.) AB határozat].

A védekezés nem teljes azzal, hogy a védő az eljárás során mindvégig jelen van, tekintettel arra, hogy a terheltnek az eljárás során önálló védekezéshez való joga (is) van, kérdést intézhet az eljárás szereplőihez, észrevételt, indítványt tehet akkor is ha korábban a vallomástételt megtagadta.

A tényeket csak azok ismerhetik akik a kérdéses/inkriminált cselekménynél – már ha volt ilyen – jelen voltak, minden más ismeret csak a - jobb esetben közvetlen - bizonyítékokból levont következtetés.

Az eljárás során esszenciális, illetve az alapjogok érvényesülésének nélkülözhetetlen eleme, hogy a terhelt az ellene emelt vádat annak minden tartalmi elemével együtt megismerhesse.

Része a tisztességes eljárásnak a független, pártatlan bírósághoz való jog, a nyilvános tárgyaláshoz, az ésszerű időn belüli elbíráláshoz való jog, melyeket az Alaptörvény is rögzíti.

Az Alkotmánybíróság fentiekén túl külön is nevesített és vizsgált egyéb olyan jogokat, mint például a fegyverek egyenlőségéhez való jog, az iratokhoz való hozzáférés, azok teljes körű megismerésének joga, a hallgatáshoz való jog, az indokoláshoz való jog, az eljárási cselekményen való kompetens részvételhez való jog, stb.

A konkrét ügyben a felsoroltak közül több az Alaptörvényben is rögzített jog (tisztességes eljáráshoz való jog, védelemhez való jog, ártatlanság véelme) illetve az Alkotmánybíróság jogfejlesztő és jogértelmező tevékenysége folytán nevesített (alap)jogok is sérültek. Utóbbiak esetén a magánvádlói vallomástétel ismertetésének elmaradása okán az eljárási cselekményen való kompetens részvételhez való jog, a fegyverek egyenlőségéhez való jog tekintettel arra, hogy a védekezés körében biztosított jogait (kérdésfeltevés, észrevétel, indítvány...) terhelt az ismeretanyag hiányában nem tudta gyakorolni, ezzel okozati összefüggésben a vádlói oldal által szolgáltatott bizonyíték kerülhet, kerülhetett csak értékelésre.

A terheltnek az eljárás során lehetősége van a vallomástételt megtagadni – azaz megilleti a hallgatás joga – a vádlói előadást (ideértve a vádiratot, magánvádló-tanú által előadottakat is) a terhelttel ismertetni kell az eljárás során, ennek elmaradása alapjogsérelmet idéz elő, nem jut érvényre a fegyverek egyenlőségéhez való jog, az iratokhoz való hozzáférés, azok teljes körű megismerésének joga (utóbbiak a jelen alkotmányjogi panasszal érintett ügyben a szóbeli előadásokra absztrahálva). A vádlói állásponttal szemben a terhelti cáfolat akár terhelti vallomástétel nélkül is megvalósulhat, az Alaptörvényben biztosított védelemhez való jognak a Be-ben részletesen is kibontott quasi részjogosítványain keresztül, úgy mint a kérdésfeltevés, észrevétel és indítvány tételi jog. De mindez lehetősége és nem kötelezettsége a terheltnek, a hallgatáshoz való jog gyakorlásán keresztül nem sérülhet az ártatlanság véelme, illetve az ehhez kapcsolódó ún. fairness jogok.

Hangsúlyozni szükséges, hogy az ártatlanság véelmére vonatkozó alkotmánybíróági gyakorlat töretlenül az ártatlanként való kezelés követelményét támasztja a hatóságokkal és a bíróságokkal szemben. Ez tartalmilag elsősorban azt jelenti, hogy a büntetőjogi felelősség elbírálása során a prejudikáció tilalmának tiszteletben tartásával kötelesek a terhelttel szemben pártatlan hozzáállást tanúsítani.

Az elv lényegét az 184/B/1990 AB határozat akként definiálta, hogy "az ártatlanság véelmének következménye, hogy a büntetőeljárásban a bizonyítási teher nem a terheltre, hanem a büntető ügyekben eljáró hatóságokra hárul. [...] Az ártatlanság véelmének lényegéből következik végül az a követelmény, hogy a terhelt büntetőjogi felelősségét (bűnösségét) csak akkor állapíthatja meg jogerős bírói ítélet, ha az kétséget kizáróan bizonyítást nyert." Ugyanezt megerősítette a 30/2014. (IX. 30.) AB határozat és 3367/2017. (XII. 22.) AB végzés.

A 3328/2017. (XII. 8.) AB határozat nyomatékosan hangsúlyozta, hogy az ártatlanság véelme a büntető felelősség elbírálása során a döntésre jogosított részéről a megalapozott bizonyítási kötelezettséget is magában foglalja. Ebből következően "a hatóságok bizonyítási kötelezettsége pedig nem merül ki a bűnösségre vonatkozó tények feltárásában és értékelésében. A terhelt büntetőjogi felelősségét (bűnösségét) csak akkor állapíthatja meg jogerős bírói ítélet, ha az kétséget kizáróan bizonyítást nyert {30/2014. (IX. 30) AB határozat, Indokolás [56]; 1284/B/1990 AB határozat, ABH 1991, 562, 563.; 1406/B/1991, ABH 1992, 497, 502. ; 26/1999. (K. 8.) AB határozat, ABH 1999, 265, 271.; 1234/B/1995. AB határozat, ABH 1999, 524, 527-528.}. Ezen alkotmányos elvek alapján a Be. tételesen is rögzíti, hogy a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére [Be. 7. § (4) bekezdés]."

A jelen ügyben a központi, sarkalatos probléma, hogy a magánvádló vallomásának ismertetése elmaradt, amely miatt több alapjogsérelmre került sor, nem tudott kiteljesedni a védekezéshez való jog, illetve fairness jogok, sérült ezen keresztül (is) az ártatlanság véelme, a tisztességes eljáráshoz való jog is több ponton sérült, a vádtól eltérő minősítés bíróság általi alkalmazhatóságának lehetősége a jelen ügyben csak az első fokú ügydöntő határozatban vált ismertté.

A Be. 548.§ rendelkezése szerint, amikor a bíróság a perbeszédeket, a felszólalásokat, illetve az utolsó szó jogán elhangzottakat követően állapítja meg, hogy a vád tárgyává tett cselekmény a vádirati minősítéstől eltérően minősülhet, a tárgyalást a védelem előkészítése érdekében az ügyész, a vádlott és a védő meghallgatása után elnapolhatja.

Hasonló rendelkezést tartalmaz a magánvádas eljárásra vonatkozóan a Be. 775.§ (4) bekezdése, azzal az eltéréssel, hogy itt a magánvádló meghallgatása lehetséges, értelemszerűen a vádlott és a védő mellett.

A jelen ügyben a másodfokon eljáró Győri Törvényszék azon álláspontra helyezkedett, miszerint „...Figyelemmel arra, hogy sem a meghallgatás, sem az elnapolás nem kötelező, még esetleges indítvány ellenére sem, a vádtól eltérő minősítés lehetősége megállapításának elmaradása miatt az elsőfokú bíróság eljárási szabályt nem sértett. Megjegyzi a törvényszék azt is, hogy az elnapolás nem is indokolt, ha az eltérő minősítés csupán más jogi értékelés eredménye, tehát ugyanazon bizonyítékokon alapuló, ugyanolyan tényállás alapján más bűncselekmény látszik megállapíthatónak, mint jelen esetben is. Az elnapolás abban az esetben lehet indokolt, ha az eltérő minősítés eltérő tényálláson alapul, ami esetlegesen más irányú védekezés előterjesztését igényelheti.”

A fenti jogi érvelés több ponton hibás. A Be. fentiekben idézett rendelkezése szerint amikor a bíróság a perbeszédeket, a felszólalásokat, illetve az utolsó szó jogán elhangzottakat követően állapítja meg, hogy a vád tárgyává tett cselekmény a vádirati minősítéstől eltérően minősülhet, a tárgyalást a védelem előkészítése érdekében az ügyész, a vádlott és a védő meghallgatása után elnapolhatja. Tehát a szabályozás abban a részben imperatív, hogy a bíróságtól elvárás annak kifejezett kinyilvánítása, hogy a vádtól eltérő minősítés lehetősége felmerült, s azt a felmerüléskor, legkésőbb az utolsó szó jogán elhangzottakat követően közölje. Ez jelen esetben nem történt meg, kizárólag az ítéletben derült fény arra, hogy a bíróság a vádtól eltérően minősítette a vád tárgyává tett cselekményt. Nem kötelező a vádlott, védő, magánvádló meghallgatása és a tárgyalás elnapolása, de a tény közlése a vádtól eltérő minősítés lehetősége azonban igen! A közlésnek pedig a döntés (ítélathozatal, kihirdetés) előtt kell megtörténnie.

A vádtól eltérő minősítés lehetősége egyébiránt akkor nyerne értelmet (minden ügyben), ha a terhelt tudná, hogy milyen tényálláson alapul a cselekmény minősítése, de jelen ügyben a terhelt nem ismerhette meg a magánvádlói történeti quasi vádirati tényállást, így védekezése gyakorlatilag korlátozottá vált e mellett az eltérő minősítés közlésének elmaradása újabb megjelenése a tisztességes eljáráshoz való jog, a fegyverek egyenlősége és a fairness jogok sérelmének.

A védelem tekintettel arra, hogy az első fokú ítélethozatalt követően került megismerésre a magánvádlói történeti/vádirati tényállás, amely több ponton eltér a magánvádló, mint felperes tényelőadásától a polgári perben, indítványozta, hogy a perbíróság szerezzé be az iratokat s az abban előadottakat pedig vesse össze a büntetőeljárás adataival, szembesítse magánvádlót a saját előadásával etc. Ez szolgálta volna a védekezéshez való alapjog, az ártatlanság véelme és a fegyveregyenlőség elvének érvényesülését!

A fegyveregyenlőség a büntetőeljárásban azt biztosítja, hogy a vádnak és a védelemnek egyenlő esélye és alkalma legyen arra, hogy a tény- és jogkérdésekben véleményt formálhasson és állást foglalhasson. A fegyverek egyenlősége megköveteli, hogy a védelem a váddal összevethető súlyú jogosítványokkal rendelkezzen. Itt érintkezik a tisztességes eljárás elve a védelemhez való jog hatékonyságának és a védelemre való felkészülés eszközeinek követelményével.

A büntetőeljárás a terhelt felderítésére és bűnösségének tisztázására, nem pedig a kiválasztott személy bűnössé nyilvánítására irányuló folyamat, amely az ártatlanság véelme betartásával, a fair eljárás szabályai szerint és a védelemhez való jog biztosítása mellett kell megtörténnie.

A tisztességes eljárás feltétlen része a bizonyítás tisztességének garantálása, ami nem csupán az eljárási szabályok formális megtartását jelenti, hanem többek között a fegyverek egyenlőségével is szoros kapcsolatban álló jogot arra, hogy az eljárás során ne csupán a bűnösség igazolására vonatkozó körülményeket tárja fel, hanem mind az ezzel szemben álló, a terhelt bűnösségét kizáró vagy kétségesse tévő bizonyítékokat beszerezze a bíróság, és feltárja mind a mentő, mind az enyhítő körülményeket. Különösen elvárt ez egy magánvádas eljárásban, amelyben nincs megelőző hatósági nyomozati szak, quasi bizonyíték gyűjtés és szelekció!

A büntetőjogi felelősséget megalapozó bizonyítás eredményével szemben az a kíváncsiság, hogy kétséget kizáróan igazolja: szóba sem kerülhet, hogy nem valósult meg bűncselekmény és teljességgel kizárt, hogy más személy lehetne az elkövető. Sem az elkövetés - tényállásban megállapított - módjában, körülményeiben, indítékaiban, eszközeiben, nem lehetnek csak fikcióval kitölthető hézagok, s ennél is nyomatékosabb körülmény, hogy az elkövetőnek a bűncselekmény megvalósításához, abban való szerepéhez kapcsolódóan semmiféle kétely nem maradhat.

A fair eljárás lefolytatását a jelen ügyben a bűnösség vélelme folyamatosan akadályozta. Azáltal, hogy az Indítványozó nem ismerte meg a vádló előadását a védelemhez való joga kiüresedett, a fegyverek egyenlőségéhez való joga elveszett, az ártatlanság vélelme nem érvényesült.

Az ügyben tisztán közvetett bizonyítás zajlott. A közvetett bizonyítás nem más, mint kiegészítő tényből releváns tényre következtetés, amihez nem elegendő a logika szabályainak tisztán tartása mellett folytatott körütekintő eljárás betartása. A bizonyítékoknak olyan zárt láncolatot kell alkotniuk, amelyek az ellentétes lehetőségeket is kizárják.

Közvetett bizonyíték valamely tény bizonyítására csak akkor alkalmas, ha a bizonyítandó tényen kívül minden más lehetőség kizárt. (BH 1975. 164., BH 2003. 145.)

A más lehetőség előtt akkor „zárt be a kaput” a bíróság, amikor - a bűnösség elve mentén haladva a pártatlan, tisztességes eljárás elvét sértve – nem ismertette a magánvádlói vallomást, nélkülözte a védelem bizonyítási indítványát, etc., illetve mindezek mellett, de a negligálásból következően a tanúvallomásokban feszülő ellentmondásokat nem igyekezett feloldani, és így abból a - nyilvánvalóan alapjogsértő – alapvetésből indult ki, hogy megtörtént az adott cselekmény és ami ezzel ellentétes előadás, abban kételkedett.

Az Alkotmánybíróság a 34/2014. (XI. 14.) AB határozatban, valamint a 8/2015. (IV. 17.) AB határozatban is megerősítette, hogy a tisztességes eljárás követelménye olyan minőséget, az eljárási garanciák érvényesülésének olyan lényeges biztosítékát jelenti, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni.

Az eljárás egészét tekintve az Indítványozó tartalmilag semmilyen értelemben nem volt az eljárás olyan alanya, akit a széles értelemben vett tisztességes eljárás alkotmányos követelményei megillettek volna. Nem ismerte meg a magánvádló előadását, így a vádirati tényállást, nem közölték vele a vádtól eltérő minősítés lehetőségét, negligálták a bizonyítási indítványát, az ügydöntő határozatot nem szabályszerűen kézbesítették részére, így a jogorvoslati joga is sérül(he)t.

dr. Kiss Krisztián
ügyvéd

A bűnösség védelme meghatározóan befolyásolta az eljárást. A bírósági eljárás nem volt pártatlan, nem a tényállás valóságghű megállapítására törekvés, hanem a vád – terhelt részéről nem ismert - tényállásának bizonyítása érvényesült. Nem ez a bíróság feladata.

Indítványozó perbeli jogosítványai olyan mértékig csorbultak, ami nyilvánvalóan az alapjogainak sérelmeit jelenti!

A bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő alkotmányjogi panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e.

Az alkotmányos tartalom érvényre juttatása követelmény a bizonyítási eljárás lefolytatásakor és a bizonyítékok értékelésekor is [3/2015. (U 2.) AB határozat]. Ha ez sérül, az Alkotmánybíróság azt a tisztességes eljárás követelményrendszerén belül értékeli [21/2016. (XI. 30.) AB határozat].

A fentiekben részletezett indokolásban kifejtettekre figyelemmel megállapítható, hogy az Indítványozónak több szinten és több rétegűen sérültek az alkotmányos jogai, amiért jogorvoslást kell kapnia, ezért az Indítványozó a megjelölt bírói döntések alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kéri.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

Az Indítványozó az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági döntések végrehajtásának felfüggesztését nem kérte.

Az Ügyrend 56. §-ban foglalt rendelkezésekre figyelemmel a természetes személy Indítványozó bejelenti, hogy személyes adatai közléséhez, és a nyilvánosságra hozatalhoz nem, járul hozzá, kéri az ennek megfelelő eljárás biztosítását.

Melléletek:

- Az alkotmányjogi panasszal támadott határozatok
- Első fokú döntéssel szembeni fellebbezés
- Meghatalmazás

Tisztelettel
Indítványozó képviselőjeként
dr. Kiss Krisztián
ügyvéd